

muner, paa de Kommuner, som have beholdt hele Karakteren af at være Land, navnlig de Kommuner, hvor der ikke har traengt nogen købstadlignende Bebyggelse ind. Der kunde det maasse hjælpe, men vi kunne ikke komme til at bøde paa de uheldige Forhold, som ere opstaaede i mange Kommuner, hvor netop en købstadlignende Bebyggelse er kommen ind. Naar de tage saadanne Kommuner, hvor der er kommet en Jernbanestation, som efterhaanden har skabt en hel lille By omkring sig, eller de vilde tage Forholdene her uden for Kjøbenhavn i vore nærmeste Landkommuner, saa have vi der Forhold, hvor Skatterne ere blevne drevne højt op, men hvor Staten ikke kan træde hjælpende til. Det er aldeles givet, at Staten kan ikke give Tilskud eller tage Byrderne bort fra disse Kommuner, saaledes at det kan hjælpe. Jeg ser ikke, at der er nogen anden Vej at gaa end den at udvide Skattegrundlaget saaledes, at man kan komme til at repartere de Byrder, der nu hvile paa Hartkornet, paa et større Grundlag og saa dem gjort mindre, for saa vidt Hartkornet angaar. Forholdet i disse Kommuner har jo været saa, at Hartkornsbyrden er steget og steget. Nar for Nar med et betydeligt Beløb, til det til sidst nu er kommet til en Udgift for Hartkornet, der maa siges at være aldeles usforholdsmæssig i enhver Henseende. Men netop derigennem er jo Hartkornets Værdi blevet trykket ned, og naar man nu har saa meget imod, at vi lægge Stat paa de Ejendomme, hvortil der ikke hører Hartkorn, saa er dette i Virkeligheden kun, at man søger at bøde paa den Uret, der er bleven gjort Hartkornet gennem Bebyggelsen, og overføre den paa det Sted, hvor den i Virkeligheden hører hjemme. Jeg kan ikke se, at Bygningsskylden indeholder nogen Uretfærdighed. Jeg tror tværtimod, at den, tagen i det hele og store, vil bøde paa en Uretfærdighed, der er begaaet mod Hartkornet. Men i øvrigt er det en bekendt Sag, at ny Skatter altid ere til en vis Grad uretfærdige. Der vil altid kunne klages over ny Skatter, naar de komme; man vil kunne tale om Ekspropriation og Uret og alle den Slags Ting, men det staar dog fast, at Staten har Ret og maa have Ret til at paalægge ny Skatter, naar det er nødvendigt. Spørgsmaalet er kun, om det er forsvarligt at bruge denne Ret.

Det ærede 3dje Medlem for 8de Kred. (Sohnsen) rejste Spørgsmaalet om Skattepligten paa udtørrede Indsøer. Det staar i nogenlunde Forbindelse med det foreliggende Emne, og jeg skal kun sige, at det har altid staaet som meget tvivlsomt, om man er be-

rettiget til at paalægge udtørrede Indsøer Hartkorn. Over for de fra Havet udtørrede Arealer er Retten rein og klar, idet Staten har Højhedsret over Havet, og den kan altsaa nægte Bevilling til Inddæmning og Udtørring, medmindre vedkommende underkaster sig de Betingelser, som Staten foreskriver. Noget helt andet er det med Hensyn til Søerne, thi disse ere i Grunden optagne i Matriklen i sin Tid. Det kan være, at de ere satte til Takst: 0, om man vil, men de ere indtagne under Matriklen, og det, man nu vil gøre efter Inddæmningen, er egentlig en Forandring i den oprindelige Matrikel, hvilket ikke har saa lidt Betænelighed ved sig. Paa den anden Side erkender jeg, at her er et Forhold, som vistnok kan trænge til en Ordning, og det var maasse heldigt at faa en Lov herom.

Okt. Hansen: Jeg er i det heldige Tilfælde at kunne erklære mig omtrent i et og alt enig med den højtærede Minister i de Betragtninger, han har gjort gældende med Hensyn til den mellemkommunale Fordeling af Skattebyrden. Jeg finder ligesom han, at de Talere, der have talt navnlig fra Købstædernes Side, have overset, at den Stat, hvorom der her er Tale, er en personlig Stat og navnlig en Stat paa Formue og Vejlighed. Her er ikke Tale om nogen Næringsstat. Hvis der havde været Tale om en saadan, vilde de Betragtninger, der ere komne frem, navnlig fra det ærede 1ste Medlem for 6te Kred. (Koch) og det ærede 2det Medlem for 6te Kred. (Hösch) være fuldstændig berettigede. Jeg vil endogsaa sige, at jeg kunde tænke mig, at Næringsdrift, der udøves af Personer, der ikke have Bopæl i den paagældende Købstad, eller af Aktiefelskaber, passende kunde være Genstand for en særlig Bestaatning navnlig paa Næringsen. Men derved kommer man ind paa et ganske andet Synspunkt, og man sammenblander dette med det, som her foreligger, nemlig, hvorledes den personlige Kommunefat, Formue- og Vejlighedsstatton, skal paalignes, og hvorledes den skal fordeles mellem de forskellige Kommuner, mellem Opholdskommunen og Næringskommunen. Jeg synes, at ærede Medlemmer til en vis Grad have vist en Tendens til at omgærde den enkelte lille Kommune med en Slags finestift Mur, og at de have overset, at det, hvis der er Tale om nogen Uretfærdighed, staar til hver enkelt Kommune at gøre det samme paa de andre Kommuner, som disse andre Kommuner gøre ved den. Hvis nu f. Eks. Odense eller Nykøbing mene, at det er til